

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Opvscvla Sacra Matthaei Raderi E Societ: Iesv

Rader, Matthäus

Monachii, 1614

Capvt I. De simplici studio obsequendi in vulgo paradoxis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-42973

VIRIDARII

SANCTORVM

PARS ALTE-

R A.

DE SIMPLICI OBEDIENTIA
ET CONTEMPTV SVI.

CAPVT I.

DE SIMPLICI STUDIO OBSE-
quendi in vulgo para-
doxis.

N V L L A Respub. vel ex
parua ad iustam magnitudinē
crescere, vel posteaquā ad po-
tentiam iustam peruenit, con-
sistere potest, absq; prompto obsequio sub-
iectorū. Disciplina militaris vbi dicto miles
audiens non est, labitur. Nulla domus aut
familia valebit aut florebit, si vel liberi pa-
rentum imperia detrectent, vel serui domi-
norū iussa contemnant. In religiosorum vi-

BB

rorum

rorum cœtibus, maiorum se nutibus subducere scelus est, quid dicam obniti aut repugnare? Quam porro Deo grata sit obsequendi simplex & absque verborum certamine prompta voluntas, mille docent Patrum mirae dicta, factaq; , imò ipsius naturæ & ferarum & elementorum obsequelæ: Vrsos, Leones, Onagros, Tigres, Pantheras, Dracones, Elephantos & quicquid silua terroris habet & feritatis, hominis auctoritati cessisse legim⁹, Balænas quoque & immania cete, & quicquid vndis innatat, quicquid aër educat, humanis vocibus obsecundasse. Ipsum cœlum & sidera, ipsos etiam manes & vmbas sensisse imperium humanum, reperimus. Quid nî homo homini pareat, cum sub humana persona Deus ipse præcipiat? Hoc intellexere prudentiores illi serpentibus, simpliciores columbis, quos nunc ex nomine ad calamum citabo, vbi prius è sacrarum literarum fontib⁹, vatum exemplis ostendero Deum ipsum præcepisse suis præconibus ea facere quæ à communi vsu vitæ recedunt.

Matth. 10.

ISAIAS PROPHETA.

Sanctissimi vates & quidem imperio summi dictatoris Dei quædam fecere, quæ ab hominum vsu non parum abhorrent. Isai-

as tan-

as tantus vir & regia stirpe oriundus, in regia
palam nudus incessit: Audi ipsam testem.
In tempore illo locutus est Dominus in manu Isaie fi. Isai. 20.
lii. Amos dicens: Vade & solue saccum de lumbis tu-
is, & calceamenta tua tolle de pedibus tuis. Et fecit
se vadens nudus & discalceatus. Sed probè te-
ctus est quem virtus & obedientia vestit.

HIEREMIAS.

Eiusdem iussu numinis Hieremias quoq;
veluti fugitiuus seruus vinculis onustus
vias vrbs obambulauit. *Fac tibi,* inquit Deus, *Hier. 67.*
vincula & catenas & pones eas in collo tuo.

EZECHIEL.

EThic ritu furentis rasam barbam, capil- *Ezech. 5.*
losque gladio persecutus est, eosque in
aërem sparsit, & flamma combussit. Qui pa-
ret Deo, tum demum sapit, cum illius iussu
desipit.

OSEAS.

Nihil cunctatus est Oseas castissimus Pro-
phetes prostibulum, in suum contu-
bernium & tori societatem admittere duce-
re; uxorem, cum id ita sapientiæ diuinæ vi-
sum esset, quæ nihil sine causa imperare con-
suevit.

PROPHETA ANONYMUS.

Ezech. 4.

Nec illud factum à sano profectum videri posset, nisi à diuino vate perpetratum legissemus; qui se iussit ab altero percuti & vulnerari. quod cum iussus facere recusasset, à leone interemptus est. læsus dein ab alio, faciem sanguine & puluere inquinatam præ se tulit, regi; Achabo occurrit, eumque reprehendit, quod Bennadab captum & victum non occidisset. Et rursus Ezechiel humani corporis sordes & excrementa iussus est vorare, cui rem deprecanti Deus permisit, ut genus stercoreis in aliud permutaret.

ALIVS DE COETV Prophetarum adolescens.

4. Reg. 9.

Hunc Elisæus misit ut Iehu regem inungeret, subitoque profugeret. unde proceres Israël ad Iehu: *Recte sunt omnia, quid venit insanus iste ad te?* Insania erat profano militi, obedientia parentis. Ita & Elisei imperata possent humana sapienti paradoxa videri cum Gezi famulo præcepit, ut accinctus lumbos properaret ad Sunamitidis domum, neminem obuium salute impertiretur, im-

pertio

OBEDIENTIA.

5

pertitus ab alio, non responderet, bacillum quod ferebat, supra puerum defunctum poneret. Hæc syllabas legenti mira videri possint, sed altiora vates animis prospiciebant, quæ hebetiores non assequuntur. Interpretes consulantur. Nec Christi mandata discipulis ad prædicandum missis ab his aliena sunt, ubi perinde iussi sunt neminem per viam salutare. *Ecce ego mitto vos sicut agnos inter lupos: Nolite portare sacculos, neq. peram, neq. calceamenta: & neminem per viam salutaueritis.* *Lut. 10.* Fuerat autem mens Christi, ne præcones diuinæ legis alia negotia agerent, tempusque salutandis amicis & aulicis officiis occuparent, & ne se pecunia onerarent, nec de cultu corporis solliciti essent.

Quantopere verò Deus illos punitus sit, qui huiusmodi imperia detrectarant, ostendunt sacri instrumenti certæ tabulæ, cum leonibus à Deo concessi sunt, & nudi in mare sparsi: Naaman elephantiasin non absterfisset, nisi paruisset tandem Elisæo, & se Iordane septimum tinxisset. *3. Reg. 13.*
3. Reg. 20.
Ioan. 1.
4. Reg. 5.

S. PAVLVS SIMPLEX,

D. Antonii alumnus.

Plures habet huius obediens simplicitas *D. Hieron.*
BB 3 lau-

am. Palladius cap. 28. laudatores, quam encomiastas summa Aristotelis sapientia. Primus est ille sol Occidentis Ecclesiae Hieronymus in historia Patrum, qui prolixè res ab eo gestas conscripsit. *Sozomenus l. 1. cap. 13.* Palladius alter in Lausiaca. Sozomenus tertius, Facti Romani Martyrū, Græciq; Menæa, Nicephorus, alij. Ego breuiariū ex Menæis dabo. *Martyrologium Romanum. 7.* B. Paulus qui propter exortem fictionis & niueum animi candorē cognomento dictus est Simplex, colonus erat agrestis, cui fuerat vxor improba & adultera, quæ sanè diu flagitiū texit. Cum ex agro olim, extra ordinē domū veniret, deprehendit coniugē in sua domo cum altero dormientē. Hic modicè subridens: bene habet, inquit, bene, ita Iesum testor per me sane, retine illam, ego iam nunc ab eo Deo nuncupandus, te posthac nō visurus, cumq; dicto, ad B. Antoniū properauit, cuius ostiū pulsanti egressus Antonius, quid tibi vis, inquit, frater, quid petis: Peregrinus sum, inquit Paulus, & monachū profiteri cupio. Sexaginta, inquit Antonius, annos natus monachus fieri non potes, neq; exantlare labores, neq; montis asperitatē perferre; Abi potius ad cœnobiū, & vitam commodā reperies, quam sine magno labore cum ipsis transigas, subleuabunt enim cæteri tuam imbecillitatē. Ego hic solus dego, & post quintū demum

demum diē cibum gusto potius quā fumo.
sed Paulus nihil deterritus his Antonij dictis
perseueravit; quē cum abigere nō posset, oc-
clusa cellula reliquit ad triduum ante fores
stantem; qui nec abiit, nec quicquam opsonii
sumsit. Quarto demū post die, urgente neces-
sitate Antonius aperto ostio prodiit, Pauloq;
inuento, abi, inquit, Senex, quid me sic vrges,
non potes mecum viuere. Et Paulus: fieri nō
potest, vt aliō abeam. Tunc Antonius, cum
neq; peram, neq; panem, neq; aquam, nec
quicquam aliud Paulum attulisse videret, si,
inquit, potes abs te impetrare vt pareas, &
quodcunq; praeceptum acceperis ē vestigio
sine indignatione exequare, saluus esse potes.
Quod si hāc desperas, quid contra torrentē
niteris? Cur non abis, vnde pedem attu-
listi? Et Paulus, quaecunq; mihi praecripse-
ris promptē exequar: Sta ergo hic dum ingres-
sus efferam quo occupēris. Ingressus Antoni-
us ex occulto Paulum speculatus, immotum
eodem in vestigio totam hebdomadem aestu
solis ad modū cremij tostū obseruabit. Pro-
gressus inde Antonius palmis sumtis, accipe,
inquit, & texe catenam, vt me vides texen-
tem. Absoluit ad nonam vsq; ingenti labore
textū nonaginta pedum. Et Antonius, errasti,
inquit, retexe omnia, & exordire denuo. Iam

*Aliter Hic
conymus.*

septendialem inedia pertulerat Paulus, quē
ideo ira exercuit, ut fatigatum abs se abige-
ret. Sed Paulus longa cum patientia diligen-
tiaque sine vlla significatione vllius pertur-
bationis animi aut indignationis, hilari vul-
tu omnia soluit summoque ordine restituit,
adeo ut ipsum Antonium in summam vir-
tutis admirationem coniectum animo per-
culerit, qui sole iam occasu, Age, inquit, Pau-
le vin sumamus panis crustulum? Ut tibi, in-
quit, videtur pater, quo magis etiam Antoni-
um flexit. Ergo posita mensa panis frusta in-
tulit quatuor, quæ sex uncias pendebant. Et
sibi quidem Antonius vnum, Paulo tria aqua
maceravit. Et exorsus Antonius Psalmum, ut
& in hoc illius experimentum caperet, duo-
decies iteravit. Paulus verò alacrius etiam
cum Antonio precabatur. Tum, asside, in-
quit Antonius, & panem non attingas, asse-
dit, abstinuit: surge, inquit, & precibus fufis
quiesce; fecit & hoc nulla mica panis tacta.
Circa concubiam noctem Antonius excita-
tus, & Paulum ad preces vocat, ad horam vs-
que nonam diei (hoc est tertiam pomeridia-
nam) continuandas. Ad vesperam iam adul-
tam apponit vnicum panem, nec alterum at-
tingit. Sed Paulus paulo tardior erat Anto-
nio in sumendo cibo, post quem absumentum:
Comede

Comede & alterum, inquit Antonius: Si tu, responderet Paulus, alterum attigeris, tum & ego capiam. Mihi, subiicit Antonius, monacho sufficit vnus; Et mihi, Paulus ait, vnus sufficiet monacho futuro. Mensa remota, Deoq; cum grata memoria laudata, cū paululum quieuiſſent, ad preces euigilant, quas in diem produxerunt. Cum diluculaſſet, Antonius Paulum iuſſit obire ſolitudinem, & poſt triduum redire. Rediit & peregrinis ad Antonium viſentibus, nutum patris expectauit Paulus, quid ſibi eſſet agendum. Miniſtra, inquit, hoſpitibus & tacitus & ieiunus, quoad abeant. Poſt triduum nihil guſtanti & ſilentem Paulum interrogant aduenæ, vt quid taceret? Nihil reſpondentem, colloqui iubet Antonius cum fratribus, quos & mox affatus eſt. Interim accidit quodā die vt quidā ferret Antonio lecythum mellis, & effunderet humi; præcepit hic Paulo Antonius vti conchulā mel colligeret, & videret ne quid de illo periret; Neque hic perturbatus aut quicquam commotus eſt Paulus. Alio loco imperauit vt aquam hauriret toto die, & hauſtam mox effunderet. Alio rursus vt veſtem diſſueret & diſſutam ſtudioſè concinnaret. Quæ omnia cum imperturbato animo ſine vlla animi commotione expeditè

BB 5

ab illo

ab illo fieri animaduverteret: Tum Antonius ad Paulum, age frater si hoc quotidie præstiteris, quæ præstitisti modò, poteris apud me versari; Sin minus abi sanè quo libet. Et Paulus, habésne Pater, quod amplius imperes, nam quæ ad huc imperasti nullum mihi facessunt negotium. Talem tantamque parendi virtutem adeptus est beatus Paulus, ut etiam inferorum principes ad illius imperium ex humanis corporibus pellerentur. Certus ergo Antonius de Pauli profectu retinuit illum aliquandiu apud se. Dein paratam illi casam assignavit, ut seorsim in hostem solus disceret pugnare. Cum igitur annum integrum per se victitasset, & mira haud pauca patrasset, illustris Dei dignusque famulus ad cœli templa euolavit. Hactenus Menæa.

Paulo plura addit Palladius & Hieronymus, quæ ostendunt partim illius liquidissimam simplicitatem, partim summam in principes Erebi potestatem. Hoc certum definitumque huius fatuam simplicitatem, ut multis videtur, plus Deo placuisse, quam plerorumq; callidam prudentiam, cum simplicibus enim sermocinatio eius. Sed audi quid Cassianus de hac simplicitate, quæ potissimum in obsequiis spectatur, sentiat. Sic universa, inquit, complere quacunque fuerint ab eo præcepta,

*Proverb. 3.
Luc. 11. 2. c. 10.*

cepta, tanquam si à Deo sint cœlitus edita sine ulla discussione festinant; Vt nonnunquam etiam impossibilia sibi met imperata ea fide ac deuotione suscipiant, ut tota virtute ac sine ulla cordis hesitatione perficere ea aut consummare nitantur: Et ne impossibilitatem quidem præcepti pro senioris sui reuerentia metiantur. De quorum obedientia singillatim nunc dicere prætermitto. In Paulo obseruatum est, illum se ad Antonij nutum ita finxisse, ut *Etiam Ari-* quicquid Antonius faceret, ille sibi facien- *stotelem ita* dum putaret, surgeret cum surgente, precare- *sunt imitati* tur cum precante, ederet, biberet, etiam tuf- *discipuli.* saret cum tussiente.

Subijcit dein infra S. Ioannis postmodum archimandritæ hæc nobilissima veræ & sanctæ simplicitatis specimina.

IOANNIS DISCIPVLI, demum Abbatis, simplex factum.

Magister huius, sapientissimus pater, ut *Cassianus* disciplinæ suæ alumnum germanam *cap. 24. l. 4.* doceret virtutem, arreptum de lignili, exsuccum & aridum sarmentum in terram depauxit, & quotidie semel iterumque à Ioanne irri-

ne irrigari præcepit, quoad mortuum ante virgultum virorem & florem indueret, gratamque & opacam in æstu residentibus præberet umbram. Perpetuauit laborem imperatum totum annum, non arbitratus, imperiū ne Patris ineptum esset an prudens. Cessit idem officium alteri feliciter, non quod Ioannes non eundem retulerit obsequij fructum, sed quod Deus ostenderet, quam sibi cordi esset iuuenum simplex & sincerus conatus. Triennio enim toto arentem ille virgam sui magistri voluntate tinxit, & tertio demum anno virentem ipse eius moderator præter omnium spem & expectationem rescuit, & in medium cœtum sociorum velut æternum simplicis obedientiæ symbolū deportauit. Vidit hanc Seuerus Sulpitius.

Sed idem, de quo paulo ante, Ioannes lentunculam olei iussus per fenestram deijcere, deiecit, confregit, liquorem, quo magnopere indigere videbantur, effudit.

Idem conatus ingentem saxi molem aduoluere ad suum præsidem, non prius destitit, quàm totus sudore perfusus iussus est desistere. Adde his quæ Cassianus de sportis tradit, quæ omnia inexcussam ostendunt parendi voluntatem.

ISIDO.

Aridum lignū virefcit.

*Lib. 4. Instit.
cap. 29.*

ISIDORVS ALEXAN-
drinus.

Nec hoc ex sensu humano sed plane di- *Io. Clim.*
uino Rhaithuni asceterij Cœnobiar- *grad. 4.*
chæ factum: Ad quem ex Alexandrinis pro-
ceribus ciuis primarius venit, vt abiectis cu-
ris ciuilibus in curiam religiosorum cooptra-
retur. Fama enim illius sanctissimi cœnobiij
longe latèque sparsa multos passim ad paria
vitæ studia prouocabat. Ioannes antistes erat
non solum vitæ innocentia & sanctitatis exi-
stimatione clarus, sed arcana plerumque ani-
morum & conscientiarum secreta peruide-
bat, ex vultus etiam scriptura, & gestu cor-
poris & oratione de cuiusque ingenio, affe-
ctibus, & interiore statu mentis haud falsò
existimabat. Hunc ergo Isidorum (hoc illi
nomen erat) contemplatus Abbas, vt calli-
dum, ferocem, refractarium & arrogantem
ex familiari colloquio notauit: Isidore, in-
quit, si tibi animus est, inter nos viuere oportet
vt ex more legum nostrarum, experimento-
rum tirocinium subeas, & obedientiæ speci-
men de te præbeas, vnde constantia animi
tui explorari possit, & ipse discas an sis labo-
ribus & asceticis monachorum studiis feren-
dis. Adsum, inquit Isidorus, & me tibi Pater
tanquam

tanquam ferrum incudi subijcio domandū,
 tundendum, tractandum & in quamcunq̃
 formam fingendū, & flectendū. Imperauit
 Pater Isidoro vt ad Monasterij aditū descen-
 deret, ibiq; paruo, magno, ingredienti egre-
 dienti ad genua provolutus diceret, *Ora pro
 me peccatore.* Cœpit Isidorus exequi præsidis
 mandatum, & (quantum conijcio) in cultu
 politico & veste qua venerat, ciuili, stetit ad
 ianuam destinatam annū vnum, alterū, terti-
 um, quartū, quintū, imò totum septennium,
 & quotidie frequenter (erat enim frequens &
 nobile cœnobiū, alebatq; religiosos triginta
 supra ducentos) accidebat in genua, precatus
 singulos sine discrimine, claros, obscuros;
 mendicos, diuites, vti Deū sibi propitiarent.
 Post septimū demum annum præfuli visum
 transferre illū in domū & religioni initiare.
 sed deprecatus hoc Isidorus rogauit per ami-
 cos & ipsum Climacum Sionis præfectum,
 qui per eos dies eò diuerterat, vti sibi liceret
 in statione sua perennare: iam instare sibi vl-
 tima tempora, propiusq; se abesse à vitæ me-
 ta. impetrauit, & decimo post die ad septen-
 nalis patientiæ præmiū sempiternū profect⁹
 est. Secutus Isidorū Ianitor septima inde lu-
 ce, quod ei pro diuturna familiaritate mori-
 turus prædixerat Isidorus, vt testem credo
 daret

daret sanctitatis. Paulo ante quā obiret quæ-
sivit ex Isidoro Climacus, quid illo toto sep-
tennio ad ianuā moratus cogitasset sensisset-
ue? Respondit se primū annū in summa vitæ
acerbitate transegisse, opusq; magna animi vi
& contentione fuisse, credo quod (vt cuius
facile perpēdenti occurrit) præsentis & præ-
teritæ vitæ conditionē composuerit, se seq;
illustrem Alexandriæ virum magnis animi
corporisq; bonis ornatum potuisse res ma-
gnas gerere, Rempub. procurare, consilia da-
re, florere gratia, fama & potentia: Hic in an-
gulum domus postremum ad ianuam velut
vltimum mancipium & omnium ludibrium
reiectum venerari pueros, colere mendicos,
adorare seruos, quos ante nec aspectu digna-
tus esset; omniū pedibus vt vilissimū purga-
mētum, tantum non calcari, quos ipse prius
proculcasset. In hoc opinor & simili cogita-
tionum cōflictu versatus & iactatus primos
menses traduxit; interim bona mens non
defuit nouitio athletæ, quæ durare & melio-
ra sperare iubebat, præsertim erigebat con-
scientiam spes certa de salute cōcepta, si per-
seueraret. Altero, inquit, anno veluti cōpo-
sitis importunarum cogitationum fluctibus
pacē impetraui, & absterfa molestiarū nube,
magna (q̄ primus fuit patientiæ fruct⁹) animi
tranquil-

tranquillitate potitus iam non inuitus ad ianuam excubui. Tertio dein inchoato eo descendendi verecundiæ, vt iam, teste me ipso & intimo sensu animi iudicarem, me indignū qui intra cœnobij parietes hærerem, aut vilius alloquio dignarer, aut sacra Ecclesiæ mysteria & sacramenta perciperem. Perfusus ergo rubore nullius vultum ausus sum respicere, sed oculis humi fixis precabar vt mihi postremissimo cœlestem maiestatem votis suis conciliarent. Sequentibus inde annis quo maioribus à liberali Deo bonis inundabatur, hoc ipse submissius & abiectius desentire, & nihil magis in opratis habere quā vitam in summa vitæ suique contemtionē finire. Non gustabunt hunc cœlestem spiritum, nisi qui famæ, honoris, gloriæ sensum, & quicquid est vanitatis humanæ, penitus mactarint, & ab animo radicitus extirpant.

LATRO POENITENS in eodem cœnobio.

Clim. grad.
4.

Multo minus arridebit humanæ superbix quod subijciam de latrone, quem salutis cura tetigit, vt damnatis latrociniis nefarium vitæ genus cum pietate innocentia & religione commutaret. Venit is, vt Isidorus,

dorus, ad eundem locum, eundemq; præsidē
loci, qui post exactos hospirales dies rogauit
aduenam, placerēne, quem spectasset, vitæ
status? Affirmantem porro vrget ad ratio-
nem vitæ præteritæ reddendam. Nec hic
cunctantem, aut quicquam reticentem ex-
plorandi caussa, tentat, an paratus sit eadem
in confessu totius monasterij exponere: Ne-
que hic tergiversantem (ingentem enim de
sceleribus dolorem conceperat) imò etiam
vltro offerentem se ad omnia flagitia, non in
conuentu tantum religiosorum sodalium,
sed in Alexandrino foro & vrbis totius con-
spectu, singillatim enarrada. Archimandrita
explorato pœnitentis animo, coëgit totum
cœnobiū in templum, lectoque de more
Euangelio, præter morem sisti iubet misera-
bilem tironem, lamentabili habitu corporis
horrentem, cilicio solo tectum, manib^{us} post
terga reuinctis, fune astrictum tractumq; ab
altero verbera ingerente. Perculit omnes mi-
serabile spectaculum & in lacrimas ire coë-
git, quod nemo præter Abbātem sciret, quor-
um hæc pertinerent. Vbi miser ad fores tem-
pli accessit, horrida voce tonans Præsul: Si-
ste gradum, inquit, indignus es, qui sanctum
locum impiè contingas. hoc veluti fulmine
tactus alter illico concidit (sic enim ipse iura-

tus postea affirmavit, se tanquam ingenti tonitru prostratum) & largo lacrimarum imbri terram irrigavit; & quicquid unquam in vita sceleratè, turpiter, impiè, crudelitèrque gesserat, articulatè enucleatèque horrentibus cunctis, cædes, inquam, veneficia, & quicquid natura horret; & mens refugit cogitare, & lingua efferre, expressit. Hinc receptus in reliquorum cœtum vitam sanctissimo fine conclusit. Demiratus ego, inquit Climacus, hoc Abbatis consilium seorsum à reliquis, interrogavi, quid sibi cum hoc tam tristi & miserando facto voluisset. Reddidit veram & duplicem causam. primùm, inquit hac aperta confessione omnibus peccatis expeditus, animũ ad innocentiam reuocavit: dum enim facinora sua humi fusus aperuit, vnus quidam è cœnobio vidit ad latus illius fœdam larvam assistere, quæ ex volumine delebat quicquid ille deplorando fatebatur. Deinde fuere inter reliquos ex meis aliqui, quos ad sinceram confessionem antea non potui adducere. Vbi hunc fanda omnia & infanda palàm profiteri audiuerunt, vigente conscientia & ipsi, quæ adhuc prefferant, aperuerunt, quod audaciam illis addidisset magnitudo alienorum delictorum, quibus paria nunquã designarant. Ita sapiens medicus vnus osteso

vul.

vulnere, multorum occulta mala perfanauit.

LAVRENTIVS RHATHUNI COENOBII.

Nec minus delirium humana sapientiae *Clim. grada*
videbitur B. illius in eadem frequentia *IV.*
religiosorum & Climaci ipsius ore & aspectu
simplex obsequela. Laurentius erat annos
natus octoginta, & à primo proximus sacerdos.
huic inter mensam praecepit moderator
aliorum, ut relicto cibo surgeret: surrexit, &
affusus genibus praecipientis duas ipsas ho-
ras poplitibus nixus, silens abstinensque ho-
mo incanus, ceteris praeudentibus patientis-
sime duravit. Obstupuit Climacus, nec contra
vultum illius ausus respicere, mirabatur
in vltima senecta summam sapientiam con-
iunctam cum paruulorum innocentia. Secun-
dum epulas Climaco Laurentius percunctan-
ti, quid illo spacio tam longo & molesto ani-
mo pertractaret, respondit, se tranquillissima
mente non secus affectum fuisse, ac si ad Chri-
sti aras confisteret, & preces Deo funderet,
cuius loco sibi religiosus pater esset, in quo
praesentem Christum recognosceret coleretque.

LUXOVIENSES RELIGIOSI.

CC 2

Durant

*In Vita S. Colum-
bani. Plinius
lib. 2. cap. 5.*

DVrum etiam & inhumanum B. Colum-
bani imperium in subiectos vulgo cre-
di posset, nisi rei euentus stultum contra sen-
tientium iudicium damnasset: In Luxouienfi
cœnobio, cuius ipse auctor conditorq; fue-
rat Columbanus, omnes propemodum gra-
ui morbo decumbebant. audi nouum, inusi-
tatum, & nullis ante seculis auditum, sed
omnium Æsculapiorum & Machaonum ar-
tibus longè certius & præsentius medican-
di genus. Erat seges in area ad solis æstus te-
renda, Columbanus ægros omnes etiam qui
grauiter decumbebant, & vix pedibus con-
sistebant ad opus citauit, supra vires alii se
viros præstitere, & relicto lecto ad opus ex-
templo accurrere; & illico præter spem con-
ualuere, vt ne vestigia quidem morborum in
illis vlla residerent: Qui vero sibi cauciores
visi, neglectis Columbani iussis, è lecto se nō
commouerunt, longas cunctationis suæ pœ-
nas dedere, quando solidum annum cum
molestissimis febribus conflictati sunt. San-
*Obserua.*ctorum enim præcepta non contra, sed supra
naturam esse euentu ipso deprehenduntur.
Vbi verò naturam virtus superauit, mirum
videri non debet, si res cum virtute fa-
cta naturæ vires exce-
dant.

DE